

مجموعه محشای کامل

قوانین و مقررات نظام سلامت

دفتر دوم

قوانین و مقررات بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی

با دیباچا و زیر نظر

دکتر محمود حسینی

به اهتمام

رضا وطن خواه

ابوالفضل اصغری

عنوان و پدیدآور: مجموعه محشای کامل قوانین و مقررات نظام سلامت / با دبیاچه و زیر نظر محمود عباسی، به اهتمام ابوالفضل اصغری، رضا وطنخواه

مشخصات نشر: تهران: انتشارات حقوقی، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۳ جلد

شابک دوره: ۳-۶۲-۶۳۲۴-۶۰۰-۹۷۸ - شابک جلد: ۴-۷۸-۶۳۲۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: انتشارات حقوقی، انجمن علمی حقوق پزشکی ایران، مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی، مرکز پژوهشی اخلاق زیستی و حقوق سلامت

مترجمات: دو. اول: قوانین و مقررات بنیادی، ساختاری، حمایتی و استخدامی - دفتر دوم: قوانین و مقررات بهداشتی، درمانی، آماسی، پژوهشی - دفتر سوم: قوانین و مقررات دارویی، تجهیزات پزشکی و مواد غذایی موضوع: پزشکی - قوانین و مقررات - ایران

شناسه افزوده: ۰/سی، ۰/جود، ۱۳۴۰

شناسه افزوده: اصغری ابوالفضل، ۱۳۵۳

شناسه افزوده: وطنخواه، رضا، ۵۴

ردمبندی کنگره: ۲۸ ۱۳۹۴ آ / ۶۰۶ / ۴۰ H KM

ردمبندی دیویی: ۳۴۴/۵۵۰۴۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۲۳۰۲۴

مجموعه محشای کامل قوانین و مقررات نظام سلامت

دفتر دوم: قوانین و مقررات بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی

با دبیاچه و زیر نظر: دکتر محمود عباسی

به اهتمام: ابوالفضل اصغری و رضا وطنخواه

صفحه آرای: فاطمه کشاورز

بازبینی و نظارت: اردلان اصغری

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۵

تیراژ: یک هزار نسخه

قیمت دوره سه جلدی: ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال

شابک جلد: ۴-۷۸-۶۳۲۴-۶۰۰-۹۷۸

ناشر: انتشارات حقوقی

با همکاری:

شرکت بیمه آتیه سازان حافظ

انجمن علمی حقوقی پزشکی ایران

مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی

مرکز پژوهشی اخلاق زیستی و حقوق سلامت

مرکز پیشگیری از قصور و جرایم پزشکی سازمان نظام پزشکی

دیباچه	۱
بخش سوم: قوانین و مقررات بهداشتی	۵
فصل اول: امور بهداشتی	۷
سند ملی توسعه بخش بهداشت و درمان در برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ۷	
تصویب نامه هیات وزیران درخصوص تشکیل شورای عالی اجرایی بهداشت کشور	۱۰۲
تصویب نامه راجع به تشکیل شورای هماهنگی پروژه شهرهای سالم کشور	۱۰۲
دستورالعمل اجرایی نحوه اخذ مجوز تاسیس مراکز توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت مصوب ۱۳۸۳/۵/۲۱ شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی	۱۰۳
تصویب نامه راجع به همکاری کلیه دستگاه های دولتی در خصوص کنترل بیماری های بازپدید و نوپدید	۱۰۷
آیین نامه شورای عالی بهداشت کشور پیشگیری از عفونت اچ آی وی و کنترل آن	۱۰۷
بخشنامه به کلیه مراجع قضایی سراسر کشور درخصوص ضرورت همکاری محاکم با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه پیشگیری و مقابله با بیماری های خطرناک مانند ایدز و	۱۱۰
قانون طرز جلوگیری از بیماری های امزیز و بیماری های واگیردار مصوب ۱۳۲۰/۳/۱۱ با اصلاحات بعدی	۱۱۱
قانون اصلاح ماده ۱۹ قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و بیماری های واگیر	۱۱۵
آیین نامه بیماری های آمیزشی	۱۱۵
تصویب نامه در مورد تشکیل شورای هماهنگی مبارزه با بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان ۱۲۰	
جلوگیری از مرض هاری	۱۲۱
قانون مایه کوبی عمومی و اجباری مصوب ۱۳۲۲	۱۲۲
نظام نامه اساسی آبله کوبی مجانی	۱۲۳
تصویب نامه راجع به حقوق آبله کوبان	۱۲۴
مجازات متخلفین از مقررات نظام نامه اساسی آبله کوبی مجانی	۱۲۴
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بخشنامه های معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخصوص ممنوعیت انجام حجامت	۱۲۵
قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام	۱۲۶
تصمیم نمایندگان ویژه رئیس جمهور در ستاد پشتیبانی برنامه تنظیم بازار (کمیسیون تشخیص وقوع جرم موضوع ماده ۱۱ قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی)	۱۳۸

قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۹ مجلس سنا و ۱۳۴۶/۴/۲۲	۱۳۸
مجلس شورا با اصلاحیه‌های بعدی	۱۳۸
قانون اصلاح ماده ۲ قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی و تبصره آن مصوب تیرماه ۱۳۴۶	۱۴۳
از آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۱۴۴
آیین‌نامه اجرایی ماده ۸ و ماده ۹ قانون خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۱۴۵
قانون اصلاح ماده (۱۳) قانون مواد خوردنی آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۱۴۶
آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۱۴۷
ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی	۱۵۶
قانون اصلاح تبصره ۱ ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵/۳/۲	۱۵۷
آیین‌نامه پسته‌بندی راد خردی و آشامیدنی	۱۵۷
قانون تربیت تکنیسین بهداشت مبارزه با بیماری‌ها	۱۵۷
آیین‌نامه اجرایی طرح تربیت تکنیسین بهداشت و مبارزه با بیماری‌ها	۱۵۸
دستورالعمل جدید نحوه برگزاری امتحان جامع دوره کاردانی بهداشت عمومی (بهداشت خانواده و مبارزه با بیماری‌ها)	۱۶۴
آیین‌نامه مقررات بهداشتی	۱۶۶
آیین‌نامه مجازات تخلف از مقررات بهداشتی	۱۷۰
آیین‌نامه بهداشت محیط مصوب ۱۳۷۱/۴/۲۴ هیأت وزیران	۱۷۱
آیین‌نامه خانه‌های بهداشت کارگری مصوب ۱۳۸۲/۱/۱۰	۱۷۴
آیین‌نامه تأسیس مراکز بهداشت کار در کارگاه‌ها	۱۷۶
آیین‌نامه نحوه ارائه خدمات توسط شرکت‌ها و مؤسسات بهداشت کار	۱۸۲
آیین‌نامه شرایط استخدام بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار	۱۸۶
اصلاح آیین‌نامه استخدام بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار	۱۸۸
دستورالعمل تأمین سلامت کار در کارگاه‌های کوچک مصوب ۱۳۸۶/۴/۱۳	۱۸۸
قانون ارتقای بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت	۱۹۶
آیین‌نامه اجرایی قانون ارتقای بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت مصوب ۱۳۸۸	۱۹۷
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بخشنامه شماره ۱/۵۷۱۱۱ ب س مورخ ۱۳۸۲/۴/۳۰ معاون سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۹۸
رأی شماره‌های ۸۳۳ - ۸۲۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال آیین‌نامه شماره ۴۷۰۸۵ - ۱۳۸۸/۶/۲۱ (آیین‌نامه معاینات سلامت شغلی) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۹۹

آیین نامه مقررات بهداشتی آسایشگاه سالمندان مصوب هیأت وزیران.....	۲۰۹
آیین نامه مقررات بهداشتی مهدکودکها مصوب ۱۳۸۱/۵/۲۷ هیأت وزیران.....	۲۲۰
آیین نامه بهداشت محیط مدارس.....	۲۲۹
قانون اصلاح انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۰/۹/۱۲.....	۲۳۵
قانون الحاق یک تبصره به ماده واحده قانون اصلاح قانون مراقبین بهداشت مدارس به واحد های آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۳.....	۲۳۵
آیین نامه اجرایی قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش.....	۲۳۵
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش به شماره ۱۱۶-۳۳/ت.....	۲۳۷
آیین نامه اجرایی تأمین حلقه و تقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش آموزان مصوب ۱۳۸۴/۹/۲.....	۲۳۷
آیین نامه شورای عالی بهداشت.....	۲۳۹
تصویب نامه راجع به آیین نامه شورای عالی بهداشت.....	۲۴۲
تصویب نامه راجع به اصلاح آیین نامه شورای عالی بهداشت.....	۲۴۶
آیین نامه شوراهای بهداشت کشور مصوب ۱۳۶۰/۴/۲۰ هیأت وزیران.....	۲۴۷
آیین نامه شورای هماهنگی بهداشت و درمان استان مصوب ۱۳۷۷/۱/۶.....	۲۵۱
دستورالعمل اجرایی تأسیس شرکت های تعاونی خدمات بهداشتی درمانی مصوب ۱۳۷۸/۱۲/۹.....	۲۵۲
ضوابط تأسیس شرکت های تعاونی خدمات بهداشتی درمانی.....	۲۵۴
شورای راهبردی توسعه کاربری فناوری ارتباطات و اطلاعات بهداشت (سلامت) مصوب ۱۳۸۱/۶/۴.....	۲۵۷
آیین نامه استفاده از خدمات مرکز عرضه اطلاعات پزشکی.....	۲۶۰
قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۳/۲/۱۳ مجلس شورای اسلامی.....	۲۶۲
آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۴/۵/۵ هیأت وزیران.....	۲۶۷
ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته مصوب ۱۳۸۶/۱۲/۱۹.....	۲۷۴
دستورالعمل سلامت ایمنی و بهداشت عوامل اجرایی مشمول ماده ۵ قانون مدیریت پسماندها مصوب ۱۳۸۶/۴/۲۰.....	۲۷۸
فصل دوم: سپاهیان و پیام آوران بهداشت.....	۲۸۵
قانون سپاه بهداشت.....	۲۸۵

لایحه قانونی راجع به استخدام سپاهیان بهداشت منقضى خدمت برای انجام خدمات در بخش ها و روستاهای کشور.....	۲۸۶
قانون راجع به پذیرفتن فارغ التحصیلان دیپلمه داوطلب خدمت در ارتش و سپاه دانش.....	۲۸۷
قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۲ کمیسیون بهداری و بهزیستی.....	۲۸۷
قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت مصوب ۱۳۷۵/۸/۶ مجلس شورای اسلامی.....	۲۹۰
آیین نامه اجرایی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت.....	۲۹۲
اصلاح آیین نامه اجرایی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت.....	۲۹۴
تصویب نامه راجع به اصلاح آیین نامه اجرایی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت.....	۲۹۵
تصویب نامه راجع به اصلاح ماده ۳ آیین نامه اجرایی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت.....	۲۹۵
تصویب نامه در خصوص افودن رشته فوریت های پزشکی به فهرست رشته های موضوع بند «ب» ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت.....	۲۹۶
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال تبصره سه ماده دو آیین نامه شماره ۵۷۴۱/ت ۱۱۶ ه مورخ ۱۳۷۵/۴/۱۰ به جهت نایرت با مصراحت قانونی قانون نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۲ کمیسیون بهداری و بهزیستی مجلس شورای اسلامی.....	۲۹۶
فصل سوم: سایر قوانین و مقررات بهداشتی.....	۲۹۹
قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۸.....	۲۹۹
آیین نامه اجرایی قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۹/۶/۲۸.....	۳۰۶
اصلاحیه آیین نامه اجرایی قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴.....	۳۰۸
آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا.....	۳۰۹
اصلاح آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا.....	۳۱۳
اصلاح تبصره ماده (۳) آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۶) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا.....	۳۱۳
قانون توزیع عادلانه آب.....	۳۱۳
آیین نامه جلوگیری از آلودگی آب مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۸.....	۳۱۴
اصلاح تبصره (۲) ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی- مصوب ۱۳۹۲/۱/۸.....	۳۱۸
آیین نامه اجرایی نحوه جلوگیری از آلودگی صوتی مصوب ۱۳۷۸/۳/۱۹.....	۳۱۸
تصویب نامه در خصوص تعیین حد مجاز آلودگی صوتی مصوب ۱۳۸۶/۱۲/۱۹.....	۳۲۱
تصویب آیین نامه اجرایی نحوه جلوگیری از آلودگی صوتی مصوب ۱۳۷۸/۳/۱۹ هیأت وزیران.....	۳۲۳
تصویب میزان حد مجاز آلودگی صوتی در خودروهای تولید داخل مصوب ۱۳۸۴/۲/۱۴ شورای عالی حفاظت محیط زیست.....	۳۳۴
استاندارد پیشنهادی و در حال تصویب حد مجاز آلودگی صوتی موتورسیکلت ها.....	۳۳۴

آیین‌نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی.....	۳۲۵
دستورالعمل کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی مصوب ۱۳۸۱/۵/۲۶ هیأت وزیران.....	۳۲۷
دستورالعمل تشکیل کمیته هماهنگی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی مصوب ۱۳۸۱/۵/۲۶.....	۳۲۸
دستورالعمل حمل و نقل جاده‌ای مواد شیمیایی و سموم مصوب ۱۳۸۱/۵/۲۶ هیأت وزیران.....	۳۳۱
دستورالعمل شرایط و ویژگی‌های انبارهای مواد شیمیایی و سموم.....	۳۴۲
آیین‌نامه حفاظتی کار با سموم دفع آفات در کارگاه‌ها.....	۳۴۷
ضوابط فعالیت شرکت‌های خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی اماکن عمومی و خانگی مصوب ۱۳۸۱/۵/۲۶.....	۳۵۵
مدارک مورد نیاز جهت طرح درخواست شرکت‌ها، مؤسسات خدماتی مبارزه با حشرات و جوندگان موذی اماکن عمومی و خانگی.....	۳۵۹
بخش چهارم: فواید و ضررات پزشکی.....	۳۶۱
فصل اول: امور پزشکی - بیمار پزشکی.....	۳۶۳
قانون طبابت مصوب ۱۲۹۰.....	۳۶۳
قانون راجع به اجازه نامه طبابت.....	۳۶۵
تمدید قانون راجع به اجازه‌نامه طبابت.....	۳۶۵
قانون محل مطب پزشکان مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی.....	۳۶۶
قانون اجازه تأسیس مطب مصوب ۱۳۶۲/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی.....	۳۶۶
آیین‌نامه اجرایی قانون اجازه تأسیس مطب مصوب ۱۳۶۲/۱/۱۷.....	۳۶۶
اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون اجازه تأسیس مطب.....	۳۷۲
تصویب‌نامه راجع به اصلاح آیین‌نامه اجرایی قانون اجازه تأسیس مطب.....	۳۷۳
تصویب‌نامه راجع به الحاق تبصره ۸ به ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی قانون اجازه تأسیس مطب.....	۳۷۴
رای وحدت رویه ردیف ۳۹/۶۹ هیأت عمومی دیوان عالی کشور در مورد عدم اصلاح محل کسب و پیشه به مطب استیجاری پزشکان.....	۳۷۴
رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال بخشنامه ۵۵۹ - ۸۱۱/۷۶۰۰۰۵۵۹ - ۱۳۷۶/۱/۲۰.....	۳۷۵
قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب مصوب سال ۱۳۶۶.....	۳۸۰
رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد فوق العاده حق محرومیت از مطب.....	۳۸۱
قانون اصلاح ماده (۲) قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب.....	۳۸۲
آیین‌نامه موضوع تبصره یک ماده ۲ قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب ۱۳۶۶/۹/۲۲ مجلس شورای اسلامی.....	۳۸۲

تصویب نامه هیات وزیران در مورد تسری مفاد تبصره ۱ ماده ۲ قانون پرداخت حق محرومیت از مطب	مصوب ۱۳۶۶/۹/۲۶ به کلیه اعضای هیات علمی و شاغلین پیراپزشکی دانشکده‌ها و
آموزشکده‌های دامپزشکی.....	۳۸۵
تصویب‌نامه راجع به پرداخت فوق العاده حق محرومیت از مطب اصلاحی ۱۳۸۴/۲/۱۴.....	۳۸۵
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر عدم احتساب حق محرومیت از مطب در پرداخت اضافه	کار ساعتی.....
۳۸۶	
قانون شمول پرداخت حق محرومیت از مطب به مشمولان لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی، درمانی	و بهداشتی و اصلاحیه‌های بعدی آن.....
۳۸۷	
نظریه دفتر حقوق وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۳۸۸
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۳۸۸
تصویب‌نامه راجع به پرداخت حق محرومیت از مطب به پزشکان برخی از سازمان‌های منطقه‌ای بهداشتی	و بهزیستی.....
۳۸۸	
ضوابط مربوط به فرم نسخه «تابد» و نشریات و تبلیغات و تأسیس مطب.....	۳۸۹
قانون راجع به اطبای خارجی ماده ۱۳۱۲.....	۳۹۲
قانون الحاق یک تبصره به ماده اول قانون راجع به اطبای خارجی مصوب ۱۳۱۲/۶/۸.....	۳۹۲
نظام‌نامه صدور جواز و محل اشتغال اطبای خارج.....	۳۹۳
مصوبه مربوط به اعمال غیر مجاز در مطب‌ها مورخ ۱۳۵۸/۱۰/۶ هیأت مدیره نظام پزشکی مرکز.....	۳۹۴
آیین‌نامه تأسیس واحد تزریقات و پانسمان در محل مطب بهداشتیان مصوب ۱۳۸۶.....	۳۹۵
دستورالعمل ضوابط بهداشتی و تسهیلات لازم در مطب مصوب ۱۳۸۲/۱/۱.....	۳۹۹
رأی وحدت رویه شماره ۶۹۲ هیأت عمومی دیوان عالی کشور مبنی بر لزوم اخذ پروانه کار جهت	تصدی به ساخت عینک طبی.....
۴۰۶	
رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری راجع به ابطال بند ۶ مقررات شورای معاونین وزارت	بهداشت مبنی بر تفویض جواز اشتغال به حرفه عینک سازی.....
۴۱۰	
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ۱- ابطال بند ۳ و قسمت‌های (د)، (و)، (ه)	دستورالعمل شماره ۱۱۲۹۴/ک مورخ ۷۳/۷/۲۷ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۲-
۷۹/۱۰/۱۲ ابطال بند یک و تبصره ماده ۲ و مواد ۳ و ۴ سید و پنجاه و یکمین جلسه مورخ	هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی کشور.....
۴۱۲	
مقررات مربوط به حدود وظایف و اختیارات تکنسین‌های دیدسنجی مصوب ۱۳۵۷/۱/۲۸.....	۴۱۶
آیین‌نامه فروش عینک‌های طبی.....	۴۱۷
درخصوص آیین‌نامه‌های موسسه ساخت و فروش عینک طبی و دفتر کار اپتومتری.....	۴۱۹

قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴/۳/۲۹ (ب)	۴۲۰
اصلاحات و الحاقات بعدی)	
رأی شماره ۲۴۰-۱۳۸۴/۵/۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال مصوبه شماره ۴۲۲۱/د	
مورخ ۱۳۸۳/۴/۹ معاون غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۴۳۴
قانون اصلاح ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوراکی و آشامیدنی	
مصوب ۱۳۳۴	۴۳۴
قانون الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و	
مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴	۴۳۵
قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) و اصلاح ماده (۳) قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و	
خوراکی و آشامیدنی	۴۳۶
قانون اصلاح بعضی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی	
مصوب ۱۳۳۴	۴۳۷
قانون اصلاح بند یک ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و	
آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴	۴۴۳
قانون الحاق یک تبصره به ماده (۳۰) اصلاحی قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد	
خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۷۱/۱/۳	۴۴۳
قانون راجع به اصلاح ماده (۲۱) قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و	
آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴/۳/۲۹	۴۴۴
آیین نامه اجرایی موضوع قانون راجع به اصلاح ماده ۲۱ قانون مربوط به مقررات پزشکی و دارویی و مواد	
خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۶۲/۸/۸ مجلس شورای اسلامی	۴۴۵
آیین نامه موضوع تبصره ۳ ماده ۱۴ قانون اصلاح بعضی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و	
دارویی	۴۴۶
قانون چگونگی تعیین وظایف و صلاحیت شاغلان حرفه های پزشکی و وابسته به آن مصوب	
مجلس شورای اسلامی ۱۳۷۶/۷/۲۷	۴۴۸
آیین نامه سایر حرفه های پزشکی و وابسته پزشکی مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۰	۴۴۹
قانون خدمت یک ماهه پزشکان و وابستگان حرفه پزشکی و پیراپزشکی	۴۴۹
قانون اولویت در استفاده از معافیت های تعهد خدمت، اجازه کار و تحصیل ایثارگران گروه پزشکی و	
پیراپزشکی	۴۵۰
تفسیر قانونی راجع به بند و تبصره ۳ قانون خدمت یک ماهه پزشکان و وابستگان حرفه پزشکی و	
پیراپزشکی مصوب ۱۳۶۰/۸/۲۴	۴۵۱

آیین‌نامه نحوه اجرای تبصره ۴۸ قانون بودجه سال ۱۳۶۳ و مبالغ قابل پرداخت به پزشکان و وابستگان	۴۵۱
حرف پزشکی و پیراپزشکی مشمول قانون خدمت یک ماهه مصوب ۱۳۶۰/۸/۲۴	۴۵۱
تصویب‌نامه راجع به میزان تعرفه خدمات پیراپزشکی	۴۵۳
بخشنامه شماره: ۳۰/۴/۱۰۹۷ مورخ ۱۳۶۸/۰۲/۱۰ اداره امور مالیاتی درباره معافیت حقوق پزشکان	۴۵۳
رأی هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در خصوص ضریب مالیاتی برخی رشته‌های پزشکی	۴۵۳
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بخشنامه شماره ۴۰۰۶/۱۰۰۸۱-۴/۳۰ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱ و شماره ۱۸۵۷/۲۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۶ سازمان امور مالیاتی در مورد لزوم ارائه	۴۵۵
نسخه اصلی اسناد و مدارک تأیید شده مربوط به هزینه های درمانی مؤدی و افراد تحت تکفل او	۴۵۵
فصل دوم: امور دندانپزشکی	۴۵۷
قانون اشتغال کمک دندانپزشکان تجربی مصوب ۱۳۵۴ با اصلاحات ۱۳۶۰	۴۵۷
قانون اجازه استفاده قانونی از قانون کمک دندانپزشکان تجربی مصوب ۱۳۵۴	۴۵۸
رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور در مورد مرجع رسیدگی به دعاوی در صدور پروانه	۴۵۹
کمک دندانپزشکی	۴۵۹
آیین‌نامه مربوط به کمک دندانپزشکان تجربی	۴۶۱
قانون تعیین وضع شغلی دندانسازان تجربی مصوب ۱۳۶۴/۲/۱۳	۴۶۴
قانون اصلاح قانون تعیین وضع شغلی دندانسازان تجربی	۴۶۴
آیین‌نامه اجرایی قانون تعیین وضع شغلی دندانسازان تجربی مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۱۸ هیأت وزیران	۴۶۵
قانون معافیت بهداشت کاران دهان و دندان و بهداشتارنگدینان بهداشت و مبارزه با بیماری‌ها) از	۴۶۷
انجام خدمت وظیفه عمومی	۴۶۷
قانون الحاق بهداشت کاران دهان و دندان دانشگاه ها به بهداشت کاران وابسته به وزارت بهداشت، درمان	۴۶۸
و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۶/۴/۲۵ مجلس شورای اسلامی	۴۶۸
اساسنامه شورای آموزش دندانپزشکی و تخصصی	۴۶۸
قانون تربیت بهداشت کار دهان و دندان به منظور گسترش خدمات درمانی و بهداشتی در روستاها	۴۷۰
مصوب ۱۳۶۰/۱/۲۳	۴۷۰
قانون اصلاح قانون تربیت بهداشت کار دهان و دندان به منظور گسترش خدمات درمانی و بهداشتی در	۴۷۲
روستاها مصوب ۱۳۷۳/۹/۱۶	۴۷۲
آیین‌نامه اجرایی قانون تربیت بهداشت کار دهان و دندان به منظور گسترش خدمات درمانی و بهداشتی	۴۷۲
در روستاها مصوب ۱۳۶۰/۱/۲۳	۴۷۲
آیین‌نامه ارزشیابی و اعتبار بخشی دوره‌های آموزشی دندانپزشکی	۴۷۵
آیین‌نامه آموزش دوره کسب مهارت ویژه یا تکمیلی تخصصی دندانپزشکی (فلوشیپ)	۴۷۹

قوانین مربوط به مطب‌های پزشکی و دندان پزشکی	۴۸۲
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه‌های دندان پزشکی مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۶	۴۹۰
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه عمومی دندان پزشکی	۴۹۴
آیین‌نامه تأسیس لابراتوار پروتزهای دندانی و شاغلان فنی در آن مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۱	۵۰۱
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد ابطال موادی از آیین‌نامه تأسیس لابراتوارهای پروتزهای دندانی و شاغلان فنی آن مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی	۵۰۵
آیین‌نامه تأسیس لابراتوارهای پروتز دندانی مصوب ۱۳۸۲/۴/۳۰ معاون سلامت	۵۰۶
آیین‌نامه تأسیس لابراتوار پروتزهای دندانی مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۲	۵۱۱
آیین‌نامه اجرایی انقال به کار بهداران تجربی دندان مصوب ۱۳۸۴	۵۱۵
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری راجع به ابطال آیین‌نامه اجرایی اشتغال به کار بهداران تجربی دندان مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۱۴ وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی	۵۲۳
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، موضوع مرجع صلاحیتدار در مورد صدور مجوز پروانه تأسیس کارگاه‌های مستقل دندان پزشکی	۵۲۳
دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه اشتغال به کار کمک دندانپزشک تجربی مصوب ۱۳۸۱/۶/۹	۵۲۶
لایحه قانونی راجع به معافیت زنان متاهل پزشک و دندانپزشک و داروساز برای گرفتن پروانه دایم از رفتن به خارج از تهران	۵۳۳
لایحه قانونی الحاق یک تبصره به لایحه قانونی راجع به معافیت زنان متاهل پزشک و دندانپزشک و داروساز برای گرفتن پروانه دایم از رفتن به خارج از تهران	۵۳۳
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال تصویب‌نامه شماره ۱۱۴۱۱/ت ۵۵۰۳ - مورخ ۱۳۷۴/۱/۵ هیأت وزیران	۵۳۳
دستورالعمل اجرایی کنترل عفونت در دندانپزشکی	۵۳۵
عدم قابلیت ضدعفونی‌کنندگی الککل جهت ابزار دندانپزشکی	۵۴۸
ثبت اختیاری توزیع‌کنندگان مواد و وسایل دندان پزشکی	۵۴۹
فصل سوم: مؤسسات پزشکی و آزمایشگاه‌های تشخیص طبی	۵۵۳
قانون انطباق امور اداری و فنی مؤسسات پزشکی با موازین شرع مقدس مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی	۵۵۳
آیین‌نامه اجرایی انطباق امور اداری و فنی مؤسسات پزشکی با موازین شرع مقدس مصوب ۱۳۸۰/۶/۱۴	۵۵۵
دستورالعمل اجرایی برنامه تمدید پروانه‌های مؤسسات پزشکی و حرف وابسته مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۲۲	۵۵۸
آیین‌نامه شورای بررسی و تدوین فرآورده‌های تشخیص طبی ایران مصوب ۱۳۸۹	۵۶۱

آیین‌نامه تأسیس آزمایشگاه‌های تشخیص طبی ژنتیک مصوب ۱۳۷۸/۲/۲۳.....	۵۶۳
آیین‌نامه تأسیس و اداره امور آزمایشگاه‌های تشخیص طبی مصوب ۱۳۸۳.....	۵۶۵
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد اصلاح قسمت‌هایی از آیین‌نامه تأسیس و اداره امور آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و آسیب‌شناسی مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۸.....	۵۷۵
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد ابطال بند (د) تبصره ۴ ماده ۲ آیین‌نامه تأسیس آزمایشگاه‌های تشخیص طبی و آسیب‌شناسی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۵۷۷
لایحه قانونی راجع به اجازه صدور پروانه تأسیس آزمایشگاه تشخیص طبی.....	۵۷۸
قانون مربوط به تعیین متصدیان آزمایشگاه برای دانشکده‌های شهرستان‌ها و دانشسرای عالی مصوب ۱۷ خردادماه ۱۳۳۹.....	۵۷۹
اولویت برخی از فوق‌دیپلم‌های علوم آزمایشگاهی در آزمون ورودی دوره کارشناسی ارشد علوم آزمایشگاهی (مصوب هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی مورخ ۶۴/۶/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی).....	۵۸۰
لایحه قانونی راجع به اجازه عضویت وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در شورای بین‌المللی علوم تخصصی حیوانات آزمایشگاهی CIAS مصوب ۱۳۵۹/۳/۱۴ شورای انقلاب اسلامی ایران.....	۵۸۰
تصویب‌نامه راجع به ورود و ترخیص و اخذ مجوز ساخت و بهداشتی، درمانی و آزمایشگاهی.....	۵۸۰
فصل چهارم: بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها.....	۵۸۱
دستورالعمل اجرایی طرح نظام نوین اداره بیمارستان مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۱.....	۵۸۱
درجه‌بندی بیمارستان‌ها برحسب امتیازات مکاتبه مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۱.....	۵۹۱
آیین‌نامه نحوه تأسیس و بهره‌برداری بیمارستان‌ها مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۱.....	۵۹۶
آیین‌نامه کتبی هیأت پزشکی.....	۶۱۰
آیین‌نامه اجرایی مرکز اورژانس تهران وابسته به سازمان خدمات درمانی.....	۶۱۱
آیین‌نامه بیمارستان وزارت دادگستری.....	۶۱۳
اصلاح آیین‌نامه بیمارستان دادگستری.....	۶۱۶
اصلاح ماده ۲ آیین‌نامه بیمارستان وزارت دادگستری.....	۶۱۶
آیین‌نامه فعالیت بانک خون بیمارستان‌ها مصوب ۱۳۸۰/۵/۲۴.....	۶۱۷
آیین‌نامه ساماندهی پوشش فراگیر خدمات فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی کشور مصوب ۱۳۸۶/۹/۴ هیأت وزیران.....	۶۲۴
دستورالعمل نحوه اداره بخش مراقبت‌های ویژه (ICU) در بیمارستان.....	۶۲۹
رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد خارج‌بودن شرکت سهامی بیمارستان پارسی از ماده ۱۲ قانون کار مصوب ۱۳۶۹.....	۶۳۶

اصلاح فصل اول آیین نامه ترتیب مصرف درآمد حاصل از بیمارستان‌ها و باشگاه‌های ژاندارمری کشور و	۶۳۸
شهرداریانی کشور.....	۶۴۰
قانون واگذاری بیمارستان‌های وزارت بهداشت.....	۶۴۲
آیین‌نامه تبصره ماده (۱۹) قانون برنامه عمرانی چهارم موضوع اعطای وام جهت خدمات درمانی.....	۶۴۶
آیین‌نامه تأسیس مراکز ارائه خدمات و مراقبت‌های بالینی در منازل مصوب ۱۳۷۸/۷/۱۷.....	۶۴۹
آیین‌نامه نحوه تأسیس و بهره برداری بیمارستان‌ها مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۲۴.....	۶۶۳
آیین‌نامه تأسیس دفاتر ارزیابی شنوایی مصوب ۱۳۸۰/۵/۱۰.....	۶۶۷
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه‌ها مصوب ۱۳۸۳/۱۲/۲۴.....	۶۷۵
مصوبه مربوط به اعطای مجاز در درمانگاه‌ها مصوب ۱۳۵۵/۱۰/۶.....	۶۷۷
آیین‌نامه تأسیس دفاتر کار درمانی مصوب ۱۳۸۲/۷/۷.....	۶۸۲
آیین‌نامه تأسیس مراکز جامع - تان بخشی پزشکی مصوب ۱۳۸۷/۱/۱۵.....	۶۸۹
آیین‌نامه مؤسسات توانبخشی پزشکی.....	۶۹۰
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه تخصصی بیماری‌های پوست و مو مصوب ۱۳۷۸/۱۱/۳۰.....	۶۹۵
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه تخصصی د. علی مصوب ۱۳۷۹/۶/۲۸.....	۶۹۹
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه چند تخصصی مغز، اعصاب و روان مصوب ۱۳۸۲/۳/۲۶.....	۷۰۵
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه تخصصی غیر تخصصی عروق مصوب ۱۳۷۹/۵/۵.....	۷۱۰
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه تخصصی دیابت مصوب ۱۳۸۱/۹/۱۱.....	۷۱۶
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه چند تخصصی درد مصوب ۱۳۷۹/۵/۳.....	۷۲۱
آیین‌نامه تأسیس مراکز پزشکی هسته‌ای.....	۷۲۴
آیین‌نامه تأسیس درمانگاه تخصصی ایمونولوژی و آلرژی مصوب ۱۳۸۸/۲/۳.....	۷۲۸
آیین‌نامه تأسیس مراکز خدمات آمبولانس خصوصی مصوب ۱۳۷۹/۵/۳.....	۷۳۳
آیین‌نامه تأسیس مراکز خدمات آمبولانس هوایی خصوصی مصوب ۱۳۸۱/۱/۷/۲۰.....	۷۴۶
ورود ترخیص و شماره‌گذاری آمبولانس.....	۷۴۶
آیین‌نامه تأسیس مراکز ارتوپدی فنی مصوب ۱۳۷۶/۱/۱۰ (با اصلاحات بعدی).....	۷۴۹
آیین‌نامه نحوه ورود و کار با دستگاه‌های لیزر جراحی مصوب ۱۳۷۹/۹/۱۲ معاونت درمان.....	۷۵۰
آیین‌نامه تأسیس مرکز جراحی محدوده و سرپایی مصوب ۱۳۸۶/۴/۳۰.....	۷۶۵
فرم تعیین جانشین مرکز جراحی محدود و سرپایی.....	۷۶۵
آیین‌نامه تأسیس مراکز تخصصی درمان نابابری مصوب ۱۳۸۴/۶/۱.....	۷۷۸
آیین‌نامه تأسیس دفتر کار روان‌شناسی بالینی مصوب ۱۳۸۶/۴/۳۰.....	۷۸۴
فرم تعهد عدم اشتغال در بخش کشوری و لشگری برای متقاضیان دفتر کار روان‌شناسی بالینی.....	۷۸۵
آیین‌نامه تأسیس و اداره مراکز خیریه بهداشتی درمانی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۲۵.....	

آیین‌نامه تأسیس مراکز ارائه خدمات و مراقبت‌های بالینی مصوب ۱۳۷۸/۷/۱۷	۷۸۸
آیین‌نامه تأسیس مؤسسه رادیولوژی و مرکز تصویربرداری پزشکی مصوب ۱۳۸۵/۱۲/۹	۷۹۲
آیین‌نامه تأسیس مرکز مشاوره و ارائه خدمات پرستاری مصوب ۱۳۸۷/۵/۲۶	۸۰۲
آیین‌نامه تأسیس مراکز فیزیوتراپی مصوب ۱۳۸۴/۵/۱۹	۸۰۷
بخش پنجم: قوانین و مقررات پژوهشی و آموزش پزشکی	۸۱۹
فصل اول: نوآوری‌های پزشکی	۸۲۱
دستورالعمل نحوه اعلام عمومی نتایج پژوهش‌ها و نوآوری در عرصه علوم پزشکی مصوب ۱۳۸۷/۳/۳۰	۸۲۱
اعتبار حضور تولید فرآورده Patent	۸۲۲
ضوابط صدور مجوز ساخت دارو متعلق به اشخاص حقیقی و مؤسسات تحقیقاتی	۸۲۳
قطعنامه هلسینکی انجمن جهانی پزشکی	۸۲۴
تحقیقات پزشکی دام با اشراف‌های حرفه‌ای (تحقیقات بالینی)	۸۲۶
دستورالعمل اجرایی (داخلی) نحوه اخذ مجوز تأسیس مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی (مصوب پنجاه و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۲/۸/۱ شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی)	۸۲۷
تفویض اختیار صدور مجوز تأسیس دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی دولتی و غیردولتی به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (مصوب مورخ ۵۶۶/۵/۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)	۸۲۹
تصویب نامه درخصوص اخذ مجوز بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای ورود و صدور بافت‌ها و نمونه‌های انسانی به داخل و خارج از کشور	۸۲۹
دستورالعمل حق امتیاز انحصاری اختراعات دانشگاه علوم پزشکی تهران	۸۳۰
رای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور در مورد بند ۱۱ ماده ۱ قانون ثبت علائم و اختراعات مصوب ۱۳۱۰	۸۳۴
فصل دوم: آموزش پزشکی	۸۴۱
قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی مصوب ۱۳۷۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی	۸۴۱
رای شماره ۱۱۵/۷۹/هـ مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۷ دیوان عدالت اداری در مورد حکم صریح مقرر در تبصره ۳ ماده یک قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور مصوب ۱۳۷۵	۸۴۴
قانون اصلاح تبصره (۲) ماده ۱ و بند «ج» ماده ۵ قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور	۸۴۵
آیین‌نامه اجرایی قانون آموزش مداوم جامعه پزشکی کشور مصوب ۱۳۷۶/۲/۱۰ هیأت وزیران	۸۴۵
رای هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند «ب» دستورالعمل شماره ۱۱۰۲۵/۲۷ ب مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۴ معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۸۴۸

نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۵۰
آیین نامه برنامه های آموزشی مجازی آموزش مداوم جامعه پزشکی.....	۸۵۰
اخذ تخصص پزشکان بهداشتی (تکمیل تصویب نامه شماره ۵۷۰۰۸ مورخ ۱۳۶۰/۷/۱۷).....	۸۵۴
لایحه قانونی مربوط به شرایط اخذ تخصص در بیماری های عفونی.....	۸۵۴
آیین نامه تخصیص امتیاز به برنامه های حضوری آموزش مداوم (سیستم امتیازدهی).....	۸۵۴
دستورالعمل صدور گواهی نهایی انجام برنامه های آموزش مداوم جامعه پزشکی.....	۸۵۶
مصوبه دومین نشست شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰.....	۸۶۰
آیین نامه اخذ تخصص پزشکان بهداشتی وزارت بهداشت و بهزیستی.....	۸۶۰
تصویب نامه راجع به اصلاح بند ۹ و آیین نامه شماره ۵۷۰۰۸ و قسمت آخر تصویب نامه شماره ۱۱۷۲۲	
مربوط به دوره تخصصی پزشکان.....	۸۶۱
آیین نامه دوره های آموزش فوق تخصصی پزشکی.....	۸۶۲
ضوابط دفاع از رساله دکتری Ph.D و تخصصی (دستکاری) رشته های علوم پایه پزشکی و بهداشت.....	۸۷۶
پرداخت مقرری به دانشجویان دوره دکتری (Ph.D) در زمان تمدید مدت تکمیل و اتمام رساله دکتری	
(Ph.D).....	۸۷۷
لایحه قانونی مربوط به شرایط اخذ تخصص در بیماری های عفونی مصوب سال ۱۳۵۸.....	۸۷۷
قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی، کشور و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها مصوب	
۱۳۶۹/۸/۱۶ مجلس شورای اسلامی.....	۸۷۸
قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی کشور و ارتقای	
سطح دانش پزشکی آنها مصوب ۱۳۶۹.....	۸۸۱
آیین نامه اجرایی قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی کشور و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها	
مصوب ۱۳۶۹/۱۲/۲۶ هیأت وزیران.....	۸۸۲
ضوابط کلی اجرای برنامه های بازآموزی جامعه پزشکی و... مصوب ۱۳۷۰/۲/۴.....	۸۸۳
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۸۶
آیین نامه اجرای ضوابط پرداخت شهریه و کلیه هزینه های تحصیلی دوره های آموزش پزشکی تخصصی	
.....	۸۸۷
قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی و دانشگاه ها و مؤسسات آموزش	
عالی.....	۸۸۸
آیین نامه اجرایی قانون تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی و دانشگاه ها و	
مؤسسات آموزش عالی.....	۸۸۹
قانون اصلاح قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی و دانشگاه ها و	
مؤسسات آموزش عالی.....	۸۹۱

رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال اصلاح آیین نامه اجرای قانون تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی موضوع مصوبه شماره ۳۶۷۷۹/ت/۲۱۵۸۳ هـ - مورخ ۱۳۷۹/۲/۶ هیأت وزیران.....	۸۹۲
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۲
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۳
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۳
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۴
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۴
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۸۹۴
قانون نایب رشته های دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی.....	۸۹۵
قانون استفاده از ساعات اساتید و مدرسین دانشگاه ها و درآمد کارگاه ها.....	۸۹۵
قانون اصلاح قانون استفاده از ساعات اساتید آزاد و مدرسین دانشگاه ها و درآمد کارگاه ها.....	۸۹۶
آیین نامه اجرایی قانون استفاده از ساعات اساتید و مدرسین دانشگاه ها و درآمد کارگاه ها مصوب ۱۳۶۲/۱۰/۲۵ و اصلاحیه های بعدی.....	۸۹۷
مصوبه شورای عالی اداری در مورد مدرسه های اصلی و قانونی محوله و ارتقاء سطح علمی مؤسسات آموزش عالی و دانش آموختن.....	۸۹۹
آیین نامه اجرایی استفاده از دوره فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی دانشگاه ها، دانشکده ها و مؤسسات تحقیقات علوم پزشکی.....	۹۰۰
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال فسخ از اهدای آزمون سی و ششمین دوره پذیرش دستیار تخصصی در رشته های بالینی و پزشکی.....	۹۰۵
قانون تخصیص سهمیه برای زنان در پذیرش دستیاری رشته های تخصصی پزشکی.....	۹۰۶
رأی شماره های ۵۳۴ - ۵۳۵ - ۵۳۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص فارغ التحصیلان قانون تخصیص سهمیه برای زنان در پذیرش دستیاری رشته های تخصصی مختلف به انجام خدمات قانونی مطابق تعهدنامه در نقاط محروم و نیازمند می باشند.....	۹۰۶
رأی وحدت رویه دیوان عدالت اداری در مورد محاسبه منطقه فریدون اصفهان در زمره مناطق محروم	۹۱۰
فصل سوم: دانشگاه های علوم پزشکی.....	۹۱۳
آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی.....	۹۱۳
نحوه تأسیس جوامع علمی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۹۴۶
قانون اصلاح قانون تأسیس دانشگاه راجع به دانشگاه پزشکی مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۱۹.....	۹۴۶

آیین نامه نحوه تشکیل و شرح وظایف کمیسیون ملی اعتبار بخشی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و موسسات آموزشی و پژوهشی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۹۵۰	۹۵۰
آیین نامه تقسیم وظایف آموزشی در نظام آموزش علوم پزشکی کشور ۹۵۲	۹۵۲
آیین نامه اجرایی قانون مقررات انتظامی هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و تحقیقاتی کشور (مصوب جلسه مورخ ۱۳۶۲/۵/۵ هیأت وزیران) ۹۵۶	۹۵۶
دستورالعمل نحوه بررسی صلاحیت عمومی و علمی داوطلبان عضویت در هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی ۹۶۱	۹۶۱
آیین نامه کمیته های گزینش استاد در دانشگاه های علوم پزشکی کشور ۹۶۳	۹۶۳
آیین نامه نحوه استخدام اعضاء هیات علمی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و موسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته ۹۶۴	۹۶۴
آیین نامه اداری و استخدامی کارکنان غیر هیات علمی دانشگاه / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و موسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۹۶۶	۹۶۶
آیین نامه ارتقاء اعضاء هیات علمی دانشگاه ها، موسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی گروه پزشکی ۹۷۵	۹۷۵
آیین نامه اجرایی ارتقاء اعضاء هیات علمی دانشگاه ها، موسسات آموزش عالی و مؤسسات پژوهشی گروه پزشکی ۹۸۸	۹۸۸
آیین نامه ارتقاء اعضاء هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی علوم پزشکی ۹۹۰	۹۹۰
ادغام سازمان های منطقه ای بهداشت و درمان استان ها در دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور ۱۰۱۶	۱۰۱۶
قانون شمول استفاده از خدمات خارج از وقت اعضاء هیات علمی و اعضای غیر هیات علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۶۵ به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۰۱۷	۱۰۱۷
رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال اطلاق بند ۳، مور جلسه شماره ۲- ۱۳۸۹/۸/۲ شورای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان اذربایجان غربی که ناظر به فعالیت به صورت هیات علمی تمام وقت جغرافیایی برای همه اعضاء هیات علمی است ۱۰۱۸	۱۰۱۸
قانون تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارت خانه های فرهنگ و آموزش عالی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع ۱۰۲۳	۱۰۲۳
نحوه استخدام اعضاء هیات علمی جدید گروه پزشکی و تبدیل وضعیت کادر درمانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کادر آموزشی ۱۰۲۳	۱۰۲۳

- آیین‌نامه مشارکت اعضای هیات علمی گروه‌های آموزشی فاقد دوره‌های تحصیلات تکمیلی علوم پایه پزشکی و بهداشت در تربیت دانشجو ۱۰۲۳
- مصوبه شورای عالی اداری در خصوص فعالیت‌های آموزشی و بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ایران در حوزه جغرافیایی استان البرز ۱۰۲۴
- ماده واحده «تجویز ارائه برخی از دروس به زبان غیرفارسی در واحدهای بین‌المللی دانشگاه‌های تهران، علوم پزشکی تهران و صنعتی شریف در موارد خاص» ۱۰۲۵
- ماده واحده «لزوم انطباق آیین‌نامه‌های دانشجویی و فرهنگی مصوب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با سیاست‌های فرهنگی و سایر مصوبات مرتبط شورای عالی انقلاب فرهنگی و تعیین مرجع تأیید آن» ۱۰۲۶
- ماده واحده «خرج تصمیمات و آرای صادره از هیأت‌ها و کمیته‌های تخصصی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراکز آموزشی و پژوهشی درخصوص امور و شئون علمی، آموزشی و پژوهشی از شمول صلاحیت دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضائی» ۱۰۲۶
- مرجع تعیین محل خدمت دانشگاهیان، ضوابط و ضوابط در هیأت علمی دانشکده‌های گروه پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۹/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۰۲۷
- پاسخ استفسار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص مدرک تحصیلی فارغ التحصیلانی که از عوامل ساواک منحل بوده‌اند مصوب یکصد و پنجاه و یکمین جلسه مورخ ۱۳۶۷/۳/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۰۲۷
- پاسخ استعلام و ایجاد کمیته انضباطی مستقل برای دانشجوین دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب نود و دومین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۸/۱۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۰۲۷
- پاسخ دو مورد استعلام هیأت اجرایی رسیدگی به وضعیت دانشجویان تعلیمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۰۲۷
- تشکیل موقت دو هیأت امنای مجزی برای دانشگاه‌های وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب دویست و سی و نهمین جلسه مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۰۲۸
- رای شماره ۴ مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع احتساب فوق‌العاده ویژه‌ی هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران ۱۰۲۸
- آیین‌نامه داخلی هیأت امنای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ۱۰۲۹

حذف پست معاونت فرهنگی در دانشگاه‌ها و ایجاد پست معاونت فرهنگی در وزارت خانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب دویست و شصت و سومین جلسه مورخ ۱۳۷۰/۸/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی.....	۱۰۳۰
تصمیم ابلاغیه شماره ۲۱۵۴/د ش مورخ ۱۳۷۷/۶/۷ شورای عالی به پذیرفته شدگان منافع دستیاری، تحصیلات تکمیلی و تخصصی وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی مصوب جلسه ۴۳۴ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی.....	۱۰۳۰
عضویت معاونان آموزشی و پژوهشی و مدیر گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شوراهای آموزشی و تخصصی گروه پزشکی (مصوب سید و شصت و ششمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی).....	۱۰۳۱
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۰۳۱
تأسیس ستاد مرکزی شاهد آموزش پزشکی (مصوب سید و چهل و سومین جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی).....	۱۰۳۱
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۰۳۱
قانون تثبیت ظرفیت‌های پذیرش دانشجوی گروه پزشکی.....	۱۰۳۲
قانون پذیرش دانشجوی در دانشگاه‌ها مراکز آموزش عالی کشور.....	۱۰۳۲
قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی.....	۱۰۳۴
قانون راجع به تربیت پزشک برای بخش‌ها و شعبه‌ها.....	۱۰۳۵
دستورالعمل اجرایی پذیرش دانشجوی ممتاز دوره کارشناسی و مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته بدون شرکت در آزمون ورودی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های وزارت پزشکی کشور.....	۱۰۳۷
تشکیل شورای هدایت استعداد های درخشان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۰۳۸
آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعداد های درخشان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۰۳۸
مصوبه در خصوص نیمسال‌های تحصیلی که تعداد واحدهای دانشجو کمتر از ۱۱ واحد می‌باشد.....	۱۰۴۰
شیوه‌نامه اجرایی نحوه تشویق دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی بر اساس ثبت فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی آنها.....	۱۰۴۱
آیین‌نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر.....	۱۰۴۵
آیین‌نامه نقل و انتقال دانشجویان شاهد در دانشگاه‌های کشور (مصوب جلسه ۳۰۴ شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶).....	۱۰۴۷
مصوبه ممنوعیت صدور مدرک معادل در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی (مصوب جلسه ۴۳۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۳۷۷/۹/۳).....	۱۰۴۸

- مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر امکان ادامه تحصیل دارندگان مدال طلای المپیادهای بین‌المللی ریاضی، فیزیک و کامپیوتر در رشته‌های گروه پزشکی و دارندگان مدال طلای المپیادهای ادبی در رشته‌های گروه علوم انسانی و گروه هنر ۱۰۴۹
- آیین‌نامه شورای صنفی دانشجویان دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور ۱۰۴۹
- دستورالعمل نمایش فیلم در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی کشور ۱۰۵۳
- دستورالعمل اجرایی واگذاری اختیارات مربوط به انجام امور اعطای بورس تحصیلی داخل به دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی و سازمان‌های تابعه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۰۵۴
- اصلاح بندهای ۴ و ۵ و ۶ ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور ۱۰۵۷
- مصوبه شورای عالی اداری در مورد تفویض برخی از اختیارات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و سازمان‌های منطقه‌ای بهداشت و درمان ۱۰۵۷
- دستورالعمل نحوه بررسی تہذات و صدور مجوز تحویل مدارک تحصیلی دانش‌آموختگان رشته‌های علوم پزشکی کشور ۱۰۵۹
- آیین‌نامه دوره‌های آموزش تک‌دستی تخصصی پزشکی (فلوشیپ) ۱۰۷۸
- رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، مبنی بر ابطال مصوبه یکصد و هشتاد و یکمین جلسه مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی موضوع اصلاح بندهای ۴ و ۵ و ۶ ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور ۱۰۸۶
- رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطلال بن ۴/۴ ماده ۴ مصوبه چهل و نهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۲ ۱۰۸۸
- آیین‌نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی (Ph.D. by Research) صورتی و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۵ ۱۰۹۰
- ماده واحده «تأیید اصل تأسیس دانشگاه طب سنتی اسلامی - ایرانی» ۱۰۹۹
- ماده واحده «موافقت با تأسیس مؤسسه آموزشی، پژوهشی و خدماتی ویژه طب سنتی ایران توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» ۱۰۹۹
- آیین‌نامه پذیرش دانشجویان خارجی در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (Ph.D) رشته‌های علوم پایه پزشکی و بهداشت، داروسازی و دندانپزشکی ۱۰۹۹
- اساس‌نامه نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه فرهنگیان ۱۱۰۴
- مرجع گزینش عمومی داوطلبان دوره‌های دستیاری دانشکده‌های گروه پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب نود و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۹/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۱۰۸
- نحوه تعیین هسته‌های گزینش دانشجو در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۱۱۰۸

تشکیل هیأت مستقل مرکزی گزینش دانشجو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۰۸
عضویت در هیأت مرکزی گزینش دانشجو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۰۸
عضویت معاونان آموزشی و پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هیأت مرکزی گزینش استاد آن وزارت.....	۱۱۰۸
پاسخ استفسار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رابطه با مردودین گزینش سال‌های قبل.....	۱۱۰۹
فصل چهارم اعزام دانشجو به خارج از کشور.....	۱۱۱۱
آیین نامه اعطای بورس تحصیلی خارج از کشور جهت رشته‌های علوم پزشکی.....	۱۱۱۱
آیین نامه اعطای بورس تحصیلی خارج از کشور جهت رشته‌های علوم پزشکی.....	۱۱۲۳
اصلاحیه آیین نامه اعطای بورس تحصیلی خارج از کشور جهت رشته‌های علوم پزشکی.....	۱۱۲۶
متمم اصلاحیه آیین نامه اعطای بورس تحصیلی خارج از کشور جهت رشته‌های علوم پزشکی.....	۱۱۲۹
آیین نامه اعزام دانشجو به خارج از کشور جهت ادامه تحصیل در دوره‌های دکترای تخصصی (Ph.D).....	۱۱۲۹
رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر ابطال بند ج ماده ۳ آیین نامه نحوه ادامه تحصیل دانشجویان در خارج از کشور موجب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۳۲
تصمیمات شورای عالی انقلاب فرهنگی در رابطه با اعزام دانشجویان اعزامی و بورسیه در خارج از کشور و ایجاد آزمایشگاه‌های جدید و تهیه تجهیزات آزمایشگاه‌های موجود دانشگاه‌ها.....	۱۱۳۳
آیین نامه اعزام دانشجویان دکترای (Ph.D) داخل و دستیاران دوره فوق تخصصی جهت دوره‌های تحصیلات تکمیلی.....	۱۱۳۴
دستورالعمل آیین نامه اجرایی توسعه و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی (مقاطع Ph.D و فوق تخصصی) سال ۱۳۸۲.....	۱۱۳۵
آیین نامه دکترای مشترک.....	۱۱۳۷
مصوبه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در خصوص شرایط تبدیل بورس خارج به داخل قبل از اعزام دانشجوی دکترای (Ph.D).....	۱۱۳۹
آیین نامه اعطای بورس تحصیلی داخل دوره‌های دکترای تخصصی (Ph.D) (موضوع ماده ۳ پیوست شماره ۶ آیین نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه تهران).....	۱۱۳۹
اصلاحیه آیین نامه اعطای بورس تحصیلی داخل دوره‌های دکترای تخصصی (Ph.D) (موضوع ماده ۳ پیوست شماره ۶ آیین نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه تهران).....	۱۱۴۱
آیین نامه دریافت ریزنمرات و مدارک تحصیلی و پروانه موقت متقاضیان ادامه تحصیل در خارج از کشور.....	۱۱۴۱

آیین نامه انتقال دانشجویان ایرانی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی خارج از کشور به دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی داخل کشور.....	۱۱۴۳
تصویب نامه هیأت وزیران آیین نامه اجرایی ماده (۳۵) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت- مصوب ۱۳۸۲.....	۱۱۴۹
دستورالعمل ارزشیابی مدارک تحصیلی خارج از کشور.....	۱۱۵۰
اصلاح روش ارزشیابی مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان خارج از کشور در ارتباط با دستگاه‌های ذی ربط.....	۱۱۵۱
تصویب نامه درخصوص اخذ تعرفه ارزشیابی مدارک تحصیلی دانش آموختگان خارج از کشور توسط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۵۴
نحوه ارزشیابی مدارک دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه‌های کشورهای روسیه، بلاروس، اوکراین و ارمنستان.....	۱۱۵۴
اصلاحیه جدول افزایش مرتبه تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور تحت پوشش وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۵۶
رای وحدت رویه دیوان عالی کشور، بنابر لزوم فک و وثیقه با ایفای تعهد مصرح در سند رسمی وثیقه دانشجویان بورسیه خارج.....	۱۱۵۶
رای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور در باره تعهدات ارزی دانشجویان.....	۱۱۵۹
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۵
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۵
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۵
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۶
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۶
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۷
نظریه دفتر حقوقی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.....	۱۱۶۹

دیباچه

سلامت جسم و روان انسان، تامین اجتماعی و حمایت خاص از اقشار آسیب‌پذیر سال‌هاست که در کانون توجه اسناد حقوق بشری است. بسیاری از کشورها نیز با درک اهمیت این حقوق، اهتمام ویژه‌ای برای رعایت و البته تامین و تضمین آن‌ها داشته‌اند. با این حال آن‌چه در عمل شاهد هستیم تفاوت عمیقی است که میان وضعیت سلامت کشورها در پاسخ به این حقوق وجود دارد. این که چرا برخی کشورها در این میان توفیق چندانی نداشته‌اند، گذشته از اراده‌ی سیاسی و اولویت‌های دیگر، ریشه در برخی سیاست‌گذاری‌ها و قانون‌گذاری‌ها، و البته اجرای این سیاست‌ها و قوانین دارد. از این منظر برای آسیب‌شناسی نظام سلامت گردآوری قوانین و مقررات و رویه‌های جاری حقوقی و قضایی این نظام ضروری به نظر می‌رسد؛ چه این‌ها رویکرد کلان نظام سیاسی را به مقوله‌ی سلامت، ثبات یا عدم ثبات این رویکرد و نیز سازگاری کلیت نظام حقوقی سلامت با این رویکرد را بر ما آشکار می‌سازد. به عبارتی مجموعه‌ی سیاست‌ها، قوانین، مقررات نظام سلامت و نیز رویه‌های قضایی و نظریات حقوقی راجع به این قوانین و مقررات امری است که باید به دست می‌دهد تا با کنار نهادن «لفاظی‌های سیاسی»، آن‌چه در عمل برای تحقق حقوق اجتماعی افراد انجام شده است مورد ارزیابی قرار گیرد. این ارزیابی از یک سو برای سنجش میزان کارایی و انطباق قوانین و مقررات و رویه‌های جاری با اصول و اسناد بالادستی است و از سوی دیگر برای تشخیص میزان سازگاری و هم‌رنگی مجموعه‌ی این قوانین و مقررات به‌عنوان یک نظام واره‌ی واحد، یک‌پارچه و هم‌جهت.

در کنار این مباحث، کیفیت قانون‌گذاری در مسأله سلامت آن در حوزه‌ی سلامت قابل ارزیابی است. خوشبختانه در این حوزه، در هر موضوع شاهد انواع قوانین و مقررات پراکنده و نوبه‌نو در حال تغییر هستیم. بی‌آنکه قوانین پیشین تعیین تکلیف شوند شاهدیم، هم مراجع مختلف الحاقیه، اصلاحیه و مقررات جدیدی را بر نظام سلامت بار می‌کنند. این رویه حتی از خدش اسناد بالادستی نظام سلامت نیز هرروزه روی می‌دهد و پری‌راه نیست اگر بگوییم همه روزه خبر از اصلاح، تکمیل این اسناد و قوانین در مراجع ذیربط به گوش می‌رسد. حاصل این که هر روزه بر پیچیدگی‌ها، ابهام و بروکراسی حاکم بر این نظام افزوده می‌شود و مخاطبین و حتی پژوهش‌گران با حجمی ناپایدار، ناممکن و در بسیاری موارد متعارض مواجه می‌شوند که چابکی و شفافیت را از هر نهاد یا سامانی می‌رباید. عواملی چون نداشتن یک راهبرد کلان و بلندمدت، شتاب‌زدگی و اقدامات هیجانی در تصویب قوانین، بخشی‌نگری و بهره نبردن از تجربه و دانش متخصصان و ... را می‌توان زمینه‌ساز چنین وضعیتی برشمرد.

البته چندی است سیاست‌گذاران و تصمیم‌سازان کشورمان با آگاهی از وضعیت یادشده تلاش دارند با تدوین اسناد راهبردی، قدری از سنگینی مشکلات نظام سلامت بکاهند و مسیری برای پیش‌رفت در مسیر آرمان‌های اسلامی و حقوق بشری در این حوزه دریابند. ضمن ارج گذاردن به این تلاش‌ها، باید توجه داد که این اسناد راهبردی نیز از گزند تغییرات و «تکمیلات» مکرر مصون نمانده‌اند؛ در حالی که

تاکنون باید دریافته باشیم که «قوانین» به مثابه لنگر کشتی تا جای ممکن بایست از تغییر دور باشند؛ که اگر چنین شد به تدریج یک انتظام حقوقی پیرامون این قوانین پدید خواهد آمد و با فعال تر شدن مراجع تصمیم گیر با ایجاد رویه های مبتنی بر این قوانین و البته تحت نظارت عالیه ی مراجع قضایی کاستی ها و ابهامات مرتفع خواهد شد.

گذشته از زمینه هایی که در بالا به آن ها اشارت رفت، نباید از نظر دور داشت که حوزه ی سلامت امروزه گستره ای فراخ را پوشش می دهد؛ گستره ای پویا و نوبه نو در حال تحول و در عین حال چالش برانگیز و بعضا غیر قابل انطباق با چارچوب های قانونی از پیش موجود. این ویژگی، مشکلاتی را که نخست به آن ها اشارت رفت دوجندان می کند؛ چه باید مدام در پی این طفل گریز پای بود تا مبادا با توان و ظرفیت هایی که دارند در مسیر کاهش آلام و بهبود شرایط زیست مردم که در مسیری دیگر پای گذارد. و از همین رو مراجع ذیربط مدام و البته به درستی احساس خلا قانونی می کنند و برای پاسخ درخور مدام در حال ترمیم و ترمیمات گزینی جدید، یا تدوین الحاقیه و اصلاحیه برای مقررات پیشین هستند.

موضوع نظام سلامت چنانچه پیداست انسان و نیازهای مادی و معنوی اوست. به تعبیر حقوقی این نظام برساخته ای است برای پاسخ به مقتضیات و لوازم «حق حیات» انسان در معنای عام و موسع آن؛ از تغذیه، بهداشت و درمان گرفته تا تامین اجتماعی و حمایت های خاص در هنگام بیماری، از کارافتادگی و ناتوانی جسمی و روانی. به این بستر گردآوری و دسته بندی قوانین و مقررات نظام جامع سلامت فی نفسه به جهت گستردگی و درهم تنیدگی موضوعات آن کاری بس دشوار و نفس گیر است، به ویژه با توجه به پراکندگی این قوانین و مقررات و وجود انبوهی از مقررات متروک اما هم چنان معتبر و بعضا مقررات معارض و یا ناهمگون در کشور ما. با این همه، اگر همین نکته حاصل گردآوری این مجموعه باشد باید آن را مبارک دانست، چه می تواند به نوعی عزیمتی باشد برای اهتمام جدی برای پالایش و تنقیح قوانین و مقررات این حوزه و در پیش گرفتن رویه ای منسجم و همگون در امر مقررات گذاری برای برون رفت و خلاصی از وضعیت امروزی.

مجموعه ی پیش رو در سه جلد به ترتیب مشتمل بر قوانین و مقررات کلی حاکم بر حوزه ی سلامت و سازمان ها و دستگاه های مرتبط با حرف پزشکی؛ قوانین و مقررات بهداشتی، پژوهشی و آموزش پزشکی؛ و قوانین و مقررات دارویی، تجهیزات پزشکی و مواد غذایی تنظیم شده است. در هر مجلد در کنار قوانین و مقررات، نظریات حقوقی و آرای وحدت رویه ی هیات عمومی دیوان عالی کشور و دیوان عدالت اداری به فراخور هر قسمت آورده شده است.

باید افزود، در مواردی به دلیل اهمیت موضوع و فراهم آوردن امکان مقایسه، در کنار قوانین و مقررات اخیرالتصویب، قوانین و مقررات پیشین در آن موضوع نیز آورده شده است. این دست قوانین و مقررات به خصوص در موضوعات ماهوی و موجب حق مکتسبه قابلیت استناد نزد محاکم قضایی داشته و لذا دسترسی به آن ها لازم به نظر رسید و بالاخره این که در مواردی قانون گذار و سایر مراجع مقررات گذار با وجود تصویب قانون یا مقرره ی جدید، مقررات پیشین در آن حوزه را صراحتا تعیین تکلیف نکرده اند

و با مصوبات جدید حوزه‌هایی را که مقررات پیشین مورد توجه قرار داده‌اند، نادیده انگاشته‌اند؛ از همین رو آوردن آن‌ها در این مجموعه لازم می‌نمود.

در پایان باید اذعان داشت که در هر کار با هر حجمی امکان کاستی و زیادت می‌رود؛ از همین رو انتقادات و پیشنهادهای حقوقدانان، اندیشمندان حوزه سلامت و پژوهشگران این عرصه می‌تواند برای تکمیل و پیراستن این مجموعه ما را یاری رساند. این مجموعه گامی است هرچند کوچک در راستای اهداف و برنامه‌های راهبردی قانونگذار که تکلیف تنقیح قوانین و مقررات هر حوزه را بر دوش دستگاه‌های اجرایی نهاده است، متأسفانه پیشنهادها و اعلام آمادگی چندین‌باره نگارنده این سطور به وزرای پیشین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر مسئولین و متولیان نظام سلامت مبنی بر تنقیح قوانین و مقررات نظام سلامت بی‌نتیجه بوده است، لیکن در راستای اهداف و سیاست‌های انجمن علمی حقوق پزشکی ایران و مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی تهیه و تدوین این مجموعه وجهه همت اینجانب و همکاران و پژوهشگران عزیز انجمن و مرکز قرار گرفت که در این خصوص لازم است مراتب تشکر و قدردانی خویش را از همکاران عزیز و پژوهشگران توانمند انجمن و مرکز، جناب آقای ابوالفضل اصغری و جناب آقای رضا طعنه‌باز ابراز دارم و توفیق روزافزون آنان را از خداوند منان مسئلت نمایم.

محمود عباسی

رئیس انجمن علمی حقوق پزشکی ایران

و رییس مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی